

This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
<https://kksu.co.in/>

Digitization was executed by NMM

<https://www.namami.gov.in/>

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
<https://egangotri.wordpress.com/>

कारकल अंक

m-2547

शिरषक	ग्रंथकार	विषय	विस्तार (पूर्ण/ अपूर्ण)	टिकाकार	आकार	पृष्ठे	लिपी	सामग्री	Lines per page	Letters per line	Condition & age (शके/विक्रम संवत्)	Additional Particulars / Remark
ब्रह्मद्वारणादिकंठकार		इति	पूर्ण	-	3/5	4	संस्कृत	कागज	11	28		

॥ श्रीगणेशायनमः ॥ अथगर्भाधानादिसंस्कारेषु देवान्मानुषाद्या प्रति
 बंधा कालातिथिषु कालरुद्धेषु गुरुशुक्रास्तबालचंद्रद्वयक्षयाधि
 क्रमासंदक्षिणायनादिकालदोषोस्तिनवेतिसंदेहे निर्णयः ॥ अस्ति
 तावत्तर्गर्भाघन्नाशनांतेषु कालरुद्धेषु पिमुख्यकालातिक्रांतेषु शुक्रा
 स्तादिवर्ज्यकालप्रतिबंधः ॥ निर्णयसिंधोमदनरत्नरत्नारदवचनात् ॥ त
 येभ्यः ॥ देशकालोपघाताद्यैः कालातिक्रमणं यदि ॥ अनस्तगेऽप्येदुस्ति ते
 तत्कार्यं चोत्तरायणेऽस्मिन्नेन प्राप्तेऽपि निषेधेऽप्युक्तमातंडादौ गर्भाघन्ना
 शनांतेषु न गुरुसतयोर्बाल्यवर्द्धे च मोढये ज्ञेया कालस्य रोधाद्वरि
 गरुमयनं याम्यमूनाच्च मासौ ॥ एतच्छ्रौलादिषु दृष्टे दित्युक्तं च ॥
 कालातिपुत्तौ अस्तादिदोषस्याऽनुक्तं चार्त्तन कालातिपन्नेऽपि अस्तादिनिषे
 धः ॥ उक्तं नारदवाक्यस्य सीमंतादौ जनोत्तरं जातकादौ सूतकनिवृत्त्युत्तरं सा

तत्र

वकाशेन कर्तव्ये चारिता र्थात् ॥ आ प्रसवं तु सीमंतस्य कालं रुद्रं ॥ आशौचा
पगमा व्यवहित काले तु जांका दीनामपि कालं रुद्रं ॥ एतं कालं त्यक्त्वा नंतरे
ण नियमित्वा ॥ तानि वचनानि ॥ कोष्ठा ॥ जिनिः ॥ गर्भालंभने मारभ्य यावन्न
प्रसवस्तदा ॥ सीमंतोन्नयनं कुर्याच्चंद्रस्य वचनं यथा ॥ हे माद्रौ वैजवापः ॥ अथ सी
मंतोन्नयनं चतुर्थे पंचमेष्वेवेति ॥ वासिष्ठः ॥ चतुर्थे सप्तमे मासि षष्ठे वाप्यथवा
ष्टमे ॥ हे माद्रौ श्रुतः ॥ गर्भस्य दने सीमंतोन्नयनं यावद्धान प्रसवः ॥ अनेन च
तुर्थमासमारभ्य यावत्प्रसवं सीमंतस्य मुख्यकालः ॥ प्रसवोत्तरं गोणः ॥ तत्रास्ता
दिनिषेधः अतिपन्नकालोक्तश्चारिता र्थः ॥ प्रसवोत्तरं सीमंतकरणं वचनं ॥ स्त्रीय
चरुतसीमंता प्रसवे तु कथं चन ॥ गृहीतपुत्रा विधिवत् पुनः संस्कारमहती ॥
सर्वश्चरुतसंस्कारा सीमंतेन द्विजास्त्रियः ॥ यं यंगभं प्रसूयंते स सर्वः संस्क्रतो भ
वेत् ॥ अनेन गर्भाधानवत् सीमंतमपि क्षेत्रसंस्कारः ॥ येषां मते गर्भसंस्कारः तेषां मते
प्रतिगर्भकालातिपन्नं च ॥ सीमंतोन्नयनं कर्म न स्त्रीसंस्कार इव्यते ॥ केचित्तु गर्भस्य
संस्कारात् प्रतिगर्भं प्रयुज्यत इति विष्णुः ॥ एतदपि कालातिपतिनिमित्तकं अस्ता च

सार्तवानां तु नारीणां शान्तिवध्यामि शौनकः ॥ १ ॥

भावकालं सीमंतादौ न तु गर्भाधाने ॥ तस्य तु प्रसूतौ मुख्यत्वात् अगमने भ्रूणह
त्यादोषात् ॥ दोषसंस्कारत्वेन सख्यकरणे ॥ कतुस्नातां तु यो भार्या सन्निधौ
नोपगच्छति ॥ दोषायां भ्रूणहत्यायां पुऽप्येतावन्न संशय इति ॥ यदि प्रथमगर्भह
तु मुख्यकालस्यातर्हि कथं तदिति क्रमोक्तो वसिष्ठेन तदाह ॥ वस्त्रे स्य विषमा
रक्तविवः पुत्रमाप्नुयात् ॥ समाश्रये कन्यकाश्रयेति फलं स्यात् प्रथमार्तवेगस्य क्त
त्वात् द्वितीयादौ न दोषः ॥ प्रथमार्तवे प्रभूत दोषे स्त्रीसंगवर्जनमुक्तं वसिष्ठे
न तदाह ॥ प्रभूत दोषे यदि दृश्यते तत्पुंष्ये तदा शान्तिककर्मकार्यं ॥ विवर्जयेद्
यत एकशयायां यद्वजो दर्शनमुत्तमे नि ॥ शान्तिकालस्य मुख्यत्वं तु शौनके ॥ पं
चमे नि चतुर्थे वा ग्रहातिथ्यपुनःसरं ॥ शान्तीनां मूहर्तं अस्तदक्षिणायनादिनिषे
धश्च कापि नोक्तः ॥ तेषां प्रायश्चित्तत्वात् ॥ प्रायश्चित्तं तत्कालमिति कात्याय
नसूत्रात् ॥ अमासंक्रांतिवध्यादौ प्रातःकाले पिनाचरेत् आर्द्रदिना शुभं कर्म
यत्तत्प्रायश्चित्तकस्य शुभत्वाद् दुर्गकालनिषेधः ॥ न तु मार्तण्डोक्तो याद्वं कलिकमित्या
दिसुज्यप्रकर्णोक्तः ॥ दक्षिणायननिषेधस्तु शान्तिकविषये कापि न दृष्टः ॥ अत्र

रामप्रतिष्ठासीमंतादि संस्कारेषु कालातिपन्नेषु कः ॥ नतु गर्भाधानादौ ॥ यमोपि ॥
 गर्भे नाद्रुषिकेभ्यः से श्राद्धकर्मणि मासिके ॥ सपिंडीकरणे जनेनाधिमासं विवर्जयेत् ॥
 मांडव्यः ॥ निययाने गृहे जीणे प्राशनांतं पुंससु ॥ वधुप्रवेशे मागले नमो दयं गुरुभुक्त
 योः ॥ सिमंतजातकादीनि प्राशनांतं नियानि वै ॥ न दोषो मलमासस्य मोक्ष्यत्यगुरुभु
 क्तमोऽति ॥ वसिष्ठः ॥ अतीतकालान्यस्विलानि तानि कार्याणि सौम्या यजते हि
 नेन ॥ सिते गुरौ वाप्यथ दृश्यमाने तदुक्तपंचांगे दृष्टेने प्यरुं डे ॥ अत्र नियतकाला
 नि सीमंतजातकादीनि ति मूहर्तचिंतामणौ ॥ अनेन सीमंतजातकादौ जननोत्त
 रं सीमंते प्रतिबंधोत्तराऽवर्तितकालातिक्रमे जातकादौ निषेधः सावकाशः ॥
 गर्भाधानादौ तु सीमंतजातकादीनि ति प्रत्यक्षोक्तप्रातिषेधा प्राप्तेः ॥ अनन्यगति
 कंकुर्वा न्निर्मुने मित्तिकंतथेति स्मरणे तत्तत्तम्येन सर्वकार्यं

[OrderDescription]
,CREATED=08.01.20 12:10
,TRANSFERRED=2020/01/08 at 12:12:47
,PAGES=5
,TYPE=STD
,NAME=S0002485
,Book Name=M-2547-GARBHDHARNADIKANSKAR
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,